

Dosarul nr.1ra-132/2023
1-21166182-01-1ra-24012023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 august 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Donos Aliona și Malanciuc Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Sofroni Ion xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.11.2021 – 22.02.2022;

Instanța de apel: 06.04.2022 – 20.10.2022;

Instanța de recurs: 05.06.2023 – 16.08.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 22 februarie 2022, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Sofroni Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea de la Sofroni Ion, cu titlu de cheltuieli judiciare, în beneficiul statului, suma de 16 059 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Sofroni Ion la 28.08.2021 aproximativ la ora 01:00, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea acestora, având scopul cauzării vătămării grave a integrității corporale, de comun acord și împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală este disjunsă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce se aflau la domiciliul temporar al lui Secrieru Andrian, din xxxx, au inițiat un conflict și i-au aplicat ultimului lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i astfel leziuni corporale, în urma cărui fapt, Secrieru Andrian a decedat.

Conform raportului de expertiză nr.202103C1282 din 24 septembrie 2021 moartea lui Secrieru Andrian, a.n.xxxx, a survenit în rezultatul hemoragiilor intracerebrale, ca urmare a traumei craniu-cerebrale și maxilo-faciale deschise, manifestate prin echimoze, excoziații, plăgi contuze pe față și mucoasa buzelor, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidiene, sânge în ventriculii cerebrali, focare de contuzie intracerebral, hemoragii secundare la nivelul trunchiului cerebral, fracturi ale oaselor faciale, hemopansinus și hemomastoidită pe dreapta-ce se confirmă prin modificările depistate la necropsie, a rezultatelor histologice, cât și a datelor documentelor medicale.

Acțiunile inculpatului Sofroni Ion au fost încadrate în baza art.151 alin.(4) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, săvârșită de două persoane și care au provocat decesul victimei.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Sofroni Ion în baza art.151 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, iar prin aplicarea art.364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa de 6 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.70 alin.(3¹) Cod penal, având în vedere că la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Acuzatorul consideră că conform limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru art.151 alin.(4) Cod penal, în urma aplicării art.70 alin.(3¹) Cod penal, limita minimă și maximă este de 10 ani închisoare. De asemenea, la examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa se reduce cu 1/3 din limitele prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, în acest caz, limita minimă și maximă este de 6 ani 8 luni închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2022, apelul procurorului a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și corect a acceptat cererea inculpatului Sofroni Ion, privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, or, din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(4) Cod de procedură penală. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură

penală, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Sofroni Ion în baza art.151 alin.(4) Cod penal.

Verificând aspectele de drept operate de prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Sofroni Ion, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a elucidat toate circumstanțele importante pentru stabilirea unei pedepse echitabile.

În acest sens, cu referire la prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, instanța de apel a menționat că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiuni la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, constatând că prima instanță în mod legal și întemeiat a reținut că, potrivit circumstanțelor cauzei penale, inculpatul a comis infracțiunea în vârsta între 18 și 21 de ani, iar prin urmare maximul pedepsei prevăzut de sancțiunea art.151 alin.(4) Cod penal, urmează a fi redus cu 1/3.

Sancțiunea art.151 alin.(4) Cod penal prevede pedeapsa maximă de 15 ani închisoare, iar în temeiul art.70 alin.(3¹) Cod penal, pedeapsa maximă pentru inculpatul Sofroni Ion nu va putea depăși 10 ani închisoare. La caz, anume mărimea de 10 ani de închisoare, constituie pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea art.151 alin.(4) Cod penal, redusă cu 1/3, conform art.70 alin.(3¹) Cod penal.

Instanța de apel a notat că acest termen deja este sub limita minimă prevăzută de sancțiune, dar în raport cu prevederea art.364¹ Cod de procedură penală, limita maximă a pedepsei închisorii urmează a fi calculată din termenul de 10 ani redus cu 1/3. Noul termen obținut, de 6 ani și 8 luni, este limita maximă de pedeapsă cu închisoare care poate fi numită inculpatului care a comis infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, în vârsta între 18 și 21 de ani, fiind admisă cererea lui de a fi examinată cauza penală în ordinea art.364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, având în vedere prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, care prevăd reducerea și limitei minime a sancțiunii penale imputate inculpatului în vârsta între 18 și 21 de ani, iar prin aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, limita maximă a pedepsei s-a coborât sub limita minimă a sancțiunii legii penale, la caz, instanța de apel a conchis că, limita minimă se va reține, fiind în coroborare cu art.70 alin.(2) Cod penal, adică limita generală a pedepsei penale cu închisoare, și va fi de trei luni, din care însă nu se mai poate face reducere.

În opinia instanței de apel, prima instanță stabilindu-i inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, nu a încălcat prevederile legale, or, prima instanță și-a motivat soluția la stabilirea pedepsei pentru inculpat la caz, a prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și a prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de către procuror, precum că la caz, în urma aplicării prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și a prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, limita minimă și limita maximă a pedepsei penale va constitui doar numai 6 ani 8 luni, menționând că contravine atât prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, conform cărora se reduce nu numai limita maximă a sancțiunii penale, dar se reduce și limita minimă a sancțiunii legii

penale. Mai mult, o astfel de abordare a legii penale, contravine și principiului individualizării pedepsei, conform căruia la individualizarea pedepsei instanța judecătorească urmează să dispună de limita minimă și de limita maximă a sancțiunii, ori lipsa acestora va face imposibilă individualizarea pedepsei între diferite persoane vinovate de comiterea unei și aceiași fapte prejudiciabile, având diferite circumstanțe atenuante și agravante inclusiv (art.76, 77, 78 Cod penal).

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță justificat și întemeiat a dispus încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legale în sumă de 16 059 lei, din contul inculpatului, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și vinovat de comiterea căreia este anume inculpatul.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, procurorul a menționat că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Consideră că, pedeapsa stabilită inculpatului Sofroni Ion este prea blândă și neechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea acestuia, or, instanțele nu au ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise.

Invocând prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, acuzatorul de stat susține că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. Sub acest aspect, conform limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru art.151 alin.(4) Cod penal, în urma aplicării art.70 alin.(3¹) Cod penal, limita minimă și maximă este de 10 ani închisoare. De asemenea, la examinarea cauzei penale în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa se reduce cu 1/3 din limitele prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, în acest caz, limita minimă și maximă este de 6 ani 8 luni închisoare.

Afirmă că, limita minimă și maximă, în urma aplicării art.70 alin.(3¹) Cod penal, este de 10 ani închisoare, iar reducerea pedepsei din 10 ani cu 1/3 conform art.364¹ Cod de procedură penală, va fi de 6 ani 8 luni închisoare, chiar și în urma aplicării art.79 Cod penal, pedeapsa nu poate fi mai mică de 6 ani 8 luni închisoare.

Consideră că, instanțele de fond greșit au aplicat prevederile art.79 Cod penal, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Sofroni Ion, sub limita minimă stabilită de sancțiunea art.151 alin.(4) Cod penal, or, potrivit art.79 alin.(3) Cod penal, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art.16 alin.(5) Cod penal, se califică ca infracțiune deosebit de gravă - instanța poate aplica pedeapsa sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar nu mai puțin două treimi din minimul pedepsei pentru infracțiunea săvârșită (art.151 alin.(4) Cod penal – 12 ani închisoare este minimul pedepsei) și respectiv, două treimi din limita minimă constituie

termenul de 8 ani închisoare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă că acuzatorul de stat invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Sofroni Ion, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către acuzare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al acuzării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Raportând însă argumentul invocat la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal atestă, că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept, atât la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile art.art.61, 75-78 Cod penal.

Cu referire la dezacordul procurorului, precum că pedeapsa stabilită inculpatului Sofroni Ion este prea blândă, or, în speță în urma aplicării prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și a prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, limita minimă și maximă a pedepsei penale va fi de 6 ani 8 luni închisoare, chiar și în urma aplicării art.79 Cod penal - pedeapsa nu poate fi mai mică de 6 ani 8 luni închisoare, Colegiul penal ține să sublinieze că, în conformitate cu prevederile art.70 alin.(3¹)

Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiunea la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

La caz, analizând hotărârile emise, Colegiul penal atestă că, atât prima instanță cât și instanța de apel corect au reținut că inculpatului Sofroni Ion urmează să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, argumentând corect și complet respectiva soluție prin prisma gradului de calificare a infracțiunii, pedepsei prevăzute de sancțiunea art.151 alin.(4) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și procedura de examinare prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, care a influențat reducerea limitelor de pedeapsă precum și ținând-u-se cont și de persoana inculpatului Sofroni Ion.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, argumentele recurentului în această parte sunt declarative și neîntemeiate, acestea nu pot răsturna raționalitatea individualizării pedepsei cu închisoare, stabilită de către prima instanță și menținută prin soluția instanței de apel.

Conform art.7 alin.(1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art.75 alin.(1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Sofroni Ion, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată fiind corect stabilită, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile din recursul procurorului în respectiva parte sunt vădit neîntemeiate. Mai mult, reieșind din limitele apelului declarat de procuror, instanța de apel a respectat cu strictețe și prevederile art.409 Cod de procedură penală, or, în apel nu au fost invocate temeiuri prevăzute la art.art.75-79 Cod penal. Temeiurile respective sunt invocate într-un mod suplimentar doar în recursul ordinar, cum ar fi – caracteristica persoanei inculpatului, aprecierea greșită

a circumstanțelor atenuante și agravante, dar și invocarea incorectă a existenței unor circumstanțe excepționale, însă acestea nu impun soluția de admitere a recursului și casare a deciziei atacate.

Astfel, din conținutul deciziei instanței de apel, rezultă cert motivele pentru care a fost menținută sentința, instanța de apel respectând și prevederile art.414 alin.(1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului de stat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, cum este indicat în pct.4.1. din decizie, motivare pe care instanța de recurs o însușește pe deplin.

În cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu sunt incidente speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursul procurorului urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Sofroni Ion xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 august 2023.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Donos Aliona

Malanciuc Ion